

1. Gestiunea riscurilor în cadrul Mobiasbanca – OTP Group S.A.

Mobiasbanca – OTP Group S.A., își asuma o serie de riscuri în activitatea pe care o desfășoară, urmărind ca acestea să fie limitate, comensurabile și controlabile în orice moment.

Obiectivele generale ale activităților privind administrarea riscurilor sunt următoarele:

- Stabilirea unui set de standarde fundamentale pentru administrarea riscurilor în cadrul Băncii, maximizând în același timp câștigurile potențiale;
- Susținerea strategiei de afaceri a Băncii, asigurând urmărirea obiectivelor comerciale într-o manieră prudentă, în vederea menținerii stabilității veniturilor și protejării împotriva pierderilor neașteptate;
- Susținerea procesului decizional la nivelul Băncii, prin furnizarea unei perspective asupra riscurilor la care Banca este expusă;
- Asigurarea respectării celor mai bune practici și conformarea cu cerințele legislației în vigoare în domeniul administrării riscurilor;
- Promovarea unei culturi de cunoaștere și administrare a riscurilor, integrate la nivel de ansamblu al băncii, bazate pe o deplină înțelegere a riscurilor cu care se confruntă banca și a modului în care acestea sunt administrate, având în vedere toleranța/apetitul la risc al băncii;
- Asigurarea unor niveluri adecvate de capital, atât conform prevederilor legale, cât și evaluărilor interne.

Documentele interne privind activitatea de administrare a riscurilor sunt elaborate în conformitate cu cerințele OTP Group și normele locale și au ca scop identificarea, gestionarea și anticiparea rapidă a riscurilor la care este expusă banca.

2. Responsabilitatea gestionării riscurilor

Consiliul Băncii stabilește DNI în domeniul administrării riscurilor ale Băncii, în timp ce Comitetul Executiv este responsabil de implementarea acestor DNI și de gestionarea curentă a activităților Băncii. Consiliul Băncii monitorizează activitatea Comitetului Executiv în ceea ce privește implementarea strategiilor de risc.

Toate structurile organizatorice din cadrul Băncii au responsabilitatea, ca parte a activităților lor operaționale, de a contribui la punerea în aplicare, în mod corespunzător, a politicilor și a controalelor definite și de a se conforma cu cadrul de reglementare aplicabil; astfel, responsabilitatea administrării riscurilor nu se limitează doar la nivelul specialiștilor în domeniul gestiunii riscurilor sau al funcției de conformitate.

3. Gestiunea și monitorizarea riscurilor

Riscul reprezintă amenințarea că un eveniment sau o acțiune să afecteze în mod negativ capacitatea băncii de a-și atinge obiectivele, îndeplini atribuțiile sau așteptările acționarilor.

Procesul de administrare a riscurilor constă în aplicarea sistematică a unor politici, proceduri și practici, și dezvoltarea acestora, cu scopul de a identifica, analiza, evalua și monitoriza riscurile.

Banca identifică și gestionează riscurile la care poate fi expusă, prin intermediul unui cadru de DNI cuprinzător. De asemenea, Banca acordă o deosebită importanță evaluării riscurilor considerate ca având un impact semnificativ asupra activităților sale.

a. **Riscul de Credit** reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite, este unul din cei mai semnificative riscuri cu care se confruntă Banca, având în vedere că este inerent activității de creditare și aceasta reprezintă activitatea principală a băncii. Riscul de credit este gestionat de Divizia Risk Management.

Banca dispune de un cadru adecvat de administrare a riscului de credit care ia în considerare apetitul la risc și profilul de risc al băncii, precum și condițiile de piață și cele macroeconomice. Administrarea riscului de credit este reglementată printr-un set de documente normative interne, care transpun actele normative naționale precum și pe cele europene, politica Grupului OTP și cele mai bune practici în ceea ce privește administrarea riscurilor.

În cadrul monitorizării și analizei riscului de credit sunt incluse și următoarele subcategorii ale acestuia:

- **Riscul de țară** reprezintă riscul când condițiile și evenimentele economice, sociale și politice dintr-o țară străină vor afecta activitatea băncii reieșind din incapacitatea debitorilor de a respecta angajamentele sale față de bancă. Acest risc este legat de caracteristicile generale ale economiei unei țări, în special de acele trăsături care o fac sensibilă în cazul unui șoc macroeconomic intrinsec sau de răspândirea unei

crize în altă țară (contagiune). Banca are o abordare prudentă în ceea ce privește monitorizarea expunerilor transfrontaliere în funcție de țara de rezidență și limitează aceste expuneri.

- *Riscul de concentrare* este riscul rezultat din expunerile față de fiecare contraparte și/sau grupuri de persoane aflate în legătură, și/sau grupuri de persoane care activează în același sector economic, desfășoară aceeași activitate sau dețin o asocieră în participație. Banca monitorizează riscul de concentrare aferent riscului de credit printr-un set de limite interne privind următoarele tipuri de concentrare: individuală (față de un singur debitor sau grup de clienți aflați în legătură), sectorială, geografică, pe tipuri de clienți, pe tip de produs/ tranzacție, pe tehnici de diminuare a riscului de credit etc.
- *Riscul de contrapartida sau riscul de înlocuire* reprezintă costul curent de înlocuire al tranzacțiilor cu o valoare de piață pozitivă, în cazul în care contrapartida nu își îndeplinește obligațiile la maturitatea tranzacției. Tranzacțiile care generează acest tip de risc sunt acordurile de răscumpărare, împrumuturile bazate pe titluri de valoare și instrumentele financiare derivate negociate pe piețe nereglementate (OTC). Pentru a cuantifica mai bine riscul de înlocuire, banca stabilește limite aferente pentru fiecare contrapartidă cu care efectuează astfel de tranzacții. Profilul de credit al contrapartidelor este revizuit în mod regulat, iar limitele sunt setate atât în funcție de tipul cât și de maturitatea instrumentelor.
- *Riscul rezidual aferent tehnicilor de diminuare a riscului de credit*, este riscul care poate să apară din cauză că tehnicile utilizate de diminuare a riscului de credit sunt mai puțin eficiente decât se așteptă din motivul că aceste tehnici generează noi riscuri (cum ar fi riscul de lichiditate, de conformitate) care ar putea afecta eficiența tehnicilor de diminuare. Pentru administrarea riscului rezidual, Banca a pus în practică următoarele: reevaluarea sistematică a portofoliului de garanții, pentru a dispune de o valoare actualizată, și implementarea unui cadru normativ intern privind garanțiile acceptabile de bancă.
- *Riscul generat de activitatea de creditare în valută a debitorilor expuși la riscul valutar* reprezintă riscul de deteriorare accentuată a calității portofoliului de credite în valută în situația unei deprecieri semnificative a monedei naționale (MDL). Riscurile asociate creditării în valută provin din faptul că fluctuațiile cursului de schimb, în cazul împrumuturilor denominate într-o altă valută, pot influența în mod semnificativ capacitatea debitorului de a-și rambursa datoriile față de Bancă. În vederea reducerii expunerii la riscul generat de activitatea de creditare în valută a debitorilor expuși la riscul valutar, Banca monitorizează într-un mod adecvat debitorii finanțați în valută și aplică criterii mai stricte de acordare clienților neacoperiți la riscul valutar.
- *Riscul de decontare* sau riscul de livrare este riscul producerii unei pierderi atunci când Banca a plătit pentru titluri, valute sau mărfuri înainte de a le primi sau a livrat titluri, valute sau mărfuri înainte de a încasa contravaloarea acestora.
Administrarea riscului de decontare implică evaluarea riscului contrapartidei, aprobarea unor limite privind riscul de decontare și verificarea zilnică a respectării acestora.

b. Riscul de piață este definit ca fiind riscul de a înregistra pierderi aferente elementelor bilanțiere sau extra-bilanțiere, cauzate de variația prețurilor din piață ale instrumentelor financiare și ale titlurilor de capital deținute pentru tranzacționare, ale ratelor dobânzii și ale cursului de schimb valutar. Riscurile de piață aferente portofoliului de tranzacționare cuprind riscul de rată a dobânzii, riscul valutar.

- *Riscul ratei dobânzii* – reprezintă pierderea potențială înregistrată de valoarea unei investiții, din cauza evoluțiilor nefavorabile ale ratelor de dobândă.
- *Riscul valutar* se referă la pierderea potențială înregistrată de valoarea unui activ din cauza expunerii la fluctuațiile cursului de schimb.

Banca stabilește limite aferente pentru gestiunea corespunzătoare a acestor riscuri.

c. Riscul operațional

Este definit ca probabilitatea unor pierderi care rezultă din orice proces de afaceri definit sau executat în mod necorespunzător, din erori cauzate de persoane sau din funcționarea necorespunzătoare a sistemelor, sau din pierderi care provin din mediul extern.

Riscul operațional include riscul aferent tehnologiilor informaționale și comunicațiilor (TIC) și riscul legal/ juridic, dar exclude riscul strategic și riscul de reputație.

Procesul de administrare a riscului operațional în cadrul Băncii este guvernat de Instrucțiunea privind administrarea riscului operațional și reprezintă responsabilitatea Departamentului Risc Operațional.

d. Riscul de lichiditate este riscul pierderilor rezultate din lipsa de numerar sau de echivalente sau, mai precis, de riscul de pierderi care rezultă din incapacitatea de a obține finanțare la niveluri rezonabile din punct de vedere

economic sau de a vinde sau garanta un activ la prețuri de piață, pentru a acoperi o obligație preconizată sau neașteptată.

Gestionarea riscului de lichiditate face parte din sistemul general de gestionare a lichidității, care are ca obiectiv principal să asigure că banca va fi întotdeauna în măsură să mențină sau să genereze resurse de numerar suficiente pentru a-și îndeplini obligațiile de plată în mod corespunzător, la condiții acceptabile. Riscul de lichiditate este gestionat în corelație cu toate riscurile care pot avea un impact asupra situației de lichiditate.

Banca, prin organele competente, revizuire și actualizează strategia de lichiditate în timpul fiecărui exercițiu anual de bugetare și definește:

- Toleranța la riscul de lichiditate;
- Planul anual de finanțare pentru acoperirea operațiunilor în curs de desfășurare în condiții normale;
- Buffer-ul de lichiditate necesar pentru a supravețui perioadelor de criză de lichiditate.

Managementul riscului de lichiditate este realizat la nivel centralizat de către Divizia Financiară, responsabil cu managementul lichidității pe termen scurt, mediu și lung. Expunerea la riscul de lichiditate este raportată lunar la nivel consolidat, către Comitetul Dirijare a Activelor și Pasivelor și trimestrial către Comitetul de Riscuri și Consiliul Băncii.

e. Riscul reputațional riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului sau a lichidității, determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii băncii de către clienți, contrapărți, acționari, investitori sau autorități de supraveghere și care ar putea afecta buna reputație/ încrederea publicului în integritatea sa. La evaluarea riscului reputațional, banca ține cont de cadrul de reglementare, inclusiv în domeniul social, precum și de orice alte elemente care îi pot afecta activitatea. Controlul riscului de reputație se bazează în primul rând pe prevenire, și, prin urmare, Banca își va desfășura activitatea evitând situații care ar putea să influențeze negativ imaginea acesteia.

f. Riscul de conformitate se referă la riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului, care poate conduce la amenzi, daune și/sau rezilierea de contracte, sau care poate afecta reputația băncii ca urmare a încălcărilor sau neconformării cu cadrul legal, actele normative, acordurile, practicile recomandate sau standardele etice. Conformitatea este responsabilitatea tuturor angajaților și este centralizat monitorizată și gestionată de Departamentul Conformitate și Securitate Bancară, care asigură implementarea politicilor adecvate de conformitate în întreaga bancă, riscurile de conformitate sunt identificate, evaluate, monitorizate și gestionate în cadrul băncii.

g. Riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier reprezintă riscul că banca să se îndatoreze în mod excesiv. Banca monitorizează nivelul și evoluția indicatorului efectului de levier, ca și componentă a procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP). Indicatorul efectului de levier este raportat trimestrial către Comitetul de Administrare a Riscurilor. Gestionarea acestui risc se efectuează prin intermediul limitelor.

h. Riscul ratei dobânzii în afara portofoliului de tranzacționare (IRRBB) excesiv poate afecta semnificativ rentabilitatea și capitalul băncii. Modificările ratelor dobânzii afectează profitul modificând venitul net din dobânzi și alte venituri sensibile la ratele dobânzii.

Modificările ratelor dobânzii afectează și valoarea activelor, datoriilor și instrumentelor extrabilanțiere ale Băncii, deoarece valoarea actuală a fluxurilor de numerar viitoare se modifică odată cu modificarea ratei dobânzii.

Principalele forme de risc al ratei dobânzii la care pot fi expuse băncile sunt:

Riscul de reevaluare: Riscul poate apărea din cauza discrepăței scadențelor (pentru instrumentele cu rată fixă) și perioada de reevaluare (pentru instrumentele cu rată variabilă) ale activelor, pasivelor și elementelor din afara bilanțului Băncii. Când aceste discrepățe devin semnificative, riscul de a afecta profitul și valoarea economică a Băncii crește.

Riscul curbei randamentelor: Neconcordanțele aferente reevaluării pot expune banca la modificările pantei și formeii curbei randamentelor.

Riscul de baza: O altă sursă importantă de risc de rată a dobânzii (denumit în mod obișnuit risc de bază) rezultă din corelația imperfectă în ajustarea ratelor câștigate și plătite pe diferite instrumente cu caracteristici de reevaluare similare, dar indici de referință diferiți.

Opționalitatea: O sursă suplimentară și din ce în ce mai importantă a riscului de rată a dobânzii rezultă din opțiunile încorporate în activele, pasivele și portofoliile extrabilanțiere ale băncii.

Controlul asupra IRRBB este realizat prin intermediul limitelor stabilite anual în cadrul ALCO. Monitorizarea IRRBB este efectuată de către Divizia Financiară, care asigură o gestionare centralizată a acestuia. Lunar are loc procesul de informarea către ALCO aferent poziției riscului de rată a dobânzii în afara portofoliului de tranzacționare, iar trimestrial datele sunt prezentate către Consiliul Băncii și Comitetului de Administrare a Riscurilor.

i. Riscul Strategic - riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de schimbări în mediul de afaceri, de reglementare sau de decizii de afaceri nefavorabile, de implementare inadecvată a deciziilor sau de lipsa de reacție la schimbările din mediul de afaceri.